

Sammanfattning

Syfte

Syftet med projektet är att kartlägga systematiska översikter som utvärderar behandling vid luftvägsinfektioner hos barn, för att tydliggöra vilken vetenskaplig kunskap och vilka kunskapsluckor som fältet rymmer.

Vad tillför denna kartläggning?

Resultaten visar att ett stort antal av de behandlingar som används till barn med luftvägsinfektioner inte har utvärderats i systematiska översikter med hög eller medelhög kvalitet. Denna SBU-rapport är en sammanställning av systematiska översikter på området luftvägsinfektioner hos barn. Rapporten utgör ett kunskapsunderlag och ska inte ses som behandlingsrekommendation.

Bakgrund

Infektioner i luftvägarna är de vanligaste infektionstyperna hos barn upp i skolåldern och 7–10 infektioner per år anses normalt. De flesta luftvägsinfektioner är ofarliga virusinfektioner som går över utan behandling. Barn i åldern 1–7 år får dock betydligt fler antibiotikabehandlingar än äldre barn och vuxna. Denna grupp får dessutom oftare läkemedel mot feber och andra symtom. Rapporten är initierad av Läkemedelsverket i samråd med specialistföreningar inom området.

Metod

En kartläggning innebär att sakkunniga inom fältet identifierar frågeställningar och domäner, i detta fall tillstånd, vilka sedan ligger till grund för en litteratur-

FOTO: SHUTTERSTOCK

sökning av systematiska översikter. Därefter relevans- och kvalitetsgranskas de identifierade systematiska översikterna varefter resultaten beskrivs. Kartläggningen inkluderar inte någon kvalitetsbedömning av de primärstudier som ingår i de systematiska översikterna. För mer detaljerad information kring metod samt avgränsningar, se Kapitel 3.

Huvudresultat

Totalt identifierades 72 systematiska översikter som bedömdes ha hög eller medelhög kvalitet. Resultatet visar att det finns vetenskaplig kunskap inom en del domäner. Inga systematiska översikter med hög eller medelhög kvalitet identifierades inom domänerna halsböld, mastoidit, inflammation i struphuvudet, struplocket eller luftstrupen.

Tabell 1 Sammanfattning av huvudresultaten.

Domän	Systematisk översikt av hög eller medelhög kvalitet	Vetenskaplig kunskap	Vetenskapliga kunskapsluckor
Infektion i näsa eller svalg			
Förkylning eller akut övre luftvägsinfektion	●	●	●
Bihåleinflammation	●	●	●
Halsfluss	●	■	●
Halsböld	■	■	●
Körtelfeber	●	■	●
Öroninfektion			
Akut mellanöreinflammation	●	●	●
Mastoidit	■	■	●
Infektion i larynx eller trakea			
Inflammation i struphuvudet, struplocket eller luftstrupen	■	■	●
Krupp	●	●	●
Infektion i bronker, lungor eller lungsäck			
Bronkiolit	●	●	●
Kikhosta	●	●	●
Influensa	●	●	●
Icke specificerad infektion i nedre luftvägarna, hosta eller bronkit	●	●	●
Lunginflammation	●	●	●
Variga och nekrotiska tillstånd i nedre luftvägarna	●	●	●

● = Finns ■ = Saknas

Att vetenskaplig kunskap finns betyder att en systematisk översikt med hög eller medelhög kvalitet visar att behandling har eller saknar effekt.

Denna rapport hör till serien SBU Kartlägger. Rapportserien baseras på systematiska litteraturgenomgångar av forskningsartiklar. Rapporten har utarbetats av en grupp sakkunniga inom ämnesområdet. De sakkunniga har bland annat preciserat frågeställningen, bedömt forskningens kvalitet och diskuterat de sammanvägda resultat som framkommit. Frågeställningen belyses ur ett etiskt perspektiv. Rapporten har granskats såväl internt inom SBU som av externa granskare inom området.

Rapport nr 251 (2016) • registrator@sbu.se.
Rapporten kan laddas ner från www.sbu.se/251
eller beställas via 08-779 96 85 eller sbu@strd.se.
Grafisk produktion: Åsa Isaksson, SBU.

Projektgrupp

Sakkunniga

Inge Axelsson, professor, överläkare
Sten Erik Bergström, med dr, överläkare
Ann Hermansson, universitetslektor, överläkare
Ingemar Tessin, med dr, överläkare

SBU

Christel Hellberg, projektledare, informationsspecialist
Frida Mowafi, bitr projektledare, informationsspecialist
Anna Attergren Granath, projektadministratör

Externa granskare

Anna Granath, med dr, överläkare
Sigvard Mölstad, professor, distriktsläkare
Birger Trollfors, professor, överläkare